

Folkhögskola – vad är det?

Manus till powerpointpresentation om folkhögskolan

Manuset kan ses som ett stöd till powerpointpresentationen om folkhögskolan, sammanställd av Folkhögskolornas serviceorganisation, som står bakom folkhögskola.nu. Lägg till eller ta bort bilder beroende på vad som passar just ditt presentationstillfälle.

Bild 1

Folkhögskola – vad är det?

Folkhögskolan är en frivillig utbildningsform för vuxna, från 18 år och uppåt.

Bild 2

Över 150 folkhögskolor över hela landet

Många ligger i vackra och natursköna miljöer på landsbygden, men det finns också folkhögskolor i tätorterna. Du kan söka vart som helst i landet och är inte bunden av läns- eller kommungränser.

- Varje folkhögskola är en fri och självständig skola

Varje enskild skola har stor frihet att själv utforma sin verksamhet. För varje folkhögskola finns en huvudman som driver skolan och kan påverka skolans profil. Det samlade kursutbudet visar på skolans ideologiska och kunskapsmässiga inriktning.

- Ungefär 2/3 skolor drivs av folkrörelser och organisationer

Dessa har folkrörelser, intresseorganisationer eller föreningar som huvudmän och ägare. Exempel är nykterhetsorganisationer (exempelvis IOGT/NTO), kristna organisationer (till exempel svenska kyrkan, katolska kyrkan, frikyrkor), fackliga (till exempel LO) och en mängd övriga organisationer (till exempel idrottsrörelsen, Röda korset, scouter, finska föreningar).

- Ungefär 1/3 av landsting eller regioner

De övriga folkhögskolorna ägs av landsting eller regioner.

- Undervisningen är avgiftsfri och majoriteten av de långa kurserna berättigar till studiestöd (CSN)

All undervisning på folkhögskola är avgiftsfri, men de studerande betalar för kurslitteratur, material, studieresor och eventuell mat och logi. Statligt studiestöd kan sökas genom CSN.

Bild 3

Folkhögskolans kännetecken

- Helhetssyn på kunskap

Till skillnad från många andra skolformer är folkhögskolan inte bunden till traditionella ämnesuppdelningar, utan kan studera ämnesövergripande teman.

Utmärkande för undervisningen är att folkhögskolorna ofta arbetar med temastudier och projektarbeten. Bildningstanken och den personliga utvecklingen är viktiga grundstenar.

- Gemensamt lärande i sammanhållna grupper

I undervisningen fokuseras mycket på utbyte av erfarenheter deltagare emellan. Samtal och diskussioner i kursgruppen är en viktig del av utbildningen på folkhögskolan.

- Utgår från deltagarna; från praktik till teori

Folkhögskolan utgår från de erfarenheter som de studerande har med sig från arbete/studier, fritid - och själva livet. Deltagarna har stora möjligheter att själva påverka undervisningen.

Olika metoder används i undervisningen, skapande inslag är viktiga.

- **Läraren är handledare**

De studerandes behov ska styra, läraren fungerar mer som handledare, och tillsammans planerar lärare och kursdeltagare studierna.

- **Ansökan och intagning vid varje skola**

Skolorna ansvarar själva för antagningen av de studerande. Ansökan görs därför direkt till varje skola. En del skolor har antagningsprov (till exempel vissa musiklinjer), några vill ha inskickade arbetsprover (till exempel vissa konstkurser) eller kräver praktikerfarenheter och vissa andra förkunskaper (till exempel fritidsledarutbildningen). Många folkhögskolor kallar också de sökande till en intervju.

Folkhögskolan kan därmed lägga upp studierna mer ämnesövergripande utifrån breda teman.

- **Internatet/boende på skolan**

På många folkhögskolor ingår internatet som en viktig del i studiemiljön. Alla folkhögskolor tar även emot externatelever, det vill säga att deltagaren studerar på folkhögskolan utan att bo på internatet. Det finns också folkhögskolor som inte har något internat och då får deltagaren ordna boendet själv. Kultur i olika former spelar en viktig roll på folkhögskolorna. Vid sidan av själva undervisningen erbjuds många kultur- och fritidsaktiviteter som också syftar till att öka gemenskapen.

Bild 4

Folkhögskolan har kurser på olika nivåer

Folkhögskolorna ordnar kurser med en mängd olika inriktningar och på många olika nivåer. Från behörighetsgivande kurser (Allmän kurs) på grundskole- och gymnasienivå till profilkurser (särskilda kurser) som i vissa fall ligger på eftergymnasial nivå. Dessutom anordnas många kortkurser, främst under sommaren. Många folkhögskolor gör också uppdragsutbildningar åt kommuner och åt Arbetsförmedlingen (till exempel Studiemotiverande kurser (SMF-kurser) och etableringskurser). En del folkhögskolor anordnar Yrkehögskoleutbildningar och vissa folkhögskolor har också SFI. Några av folkhögskolornas kurser kan läsas på distans, via internet. Ibland i kombination med kursträffar på skolan.

Bild 5

Behörighetsgivande kurser (Allmän kurs)

Alla folkhögskolor har behörighetsgivande kurser, som kallas Allmän kurs. De är ett alternativ till gymnasieskolan och komvux och kan ge behörighet till högskole- och yrkehögskolestudier. Kursinnehållet är blandat men tyngdpunkten ligger på allmänna ämnen som svenska, engelska, matematik, samt samhälls- och beteendeämnen, språk och praktisk/estetisk verksamhet. Många av de allmänna kurserna har en inriktning efter intresse, till exempel internationella frågor, färg och form, sociala frågor, media, idrott, musik, drama, information, livsåskådning, datakunskap, miljö/natur.

Bild 6

Profilkurser (särskilda kurser)

Folkhögskolorna erbjuder också ett stort utbud av profilkurser (särskilda kurser) där studietiden ägnas åt den profil/inriktning deltagaren valt, till exempel:

- Miljöfrågor, sociala frågor, internationella, bistånd
- Skapande, konst, musik, dans, skrivande, teater
- Media, foto, film, IT
- Idrott, friskvård, friluftsliv
- Språk, turism

Bild 7

Yrkesinriktade kurser (vissa på eftergymnasial nivå)

En del av profilkurserna är yrkesinriktade. Många av dessa - men inte alla - ligger på en eftergymnasial nivå, vilket bland annat innebär att de sökande måste ha gått treårigt gymnasium och vara behöriga till högskolestudier eller yrkeshögskolestudier för att kunna söka, till exempel:

- Fritidsledare, behandlingspedagog, personlig assistent, lärarassistent
- Konsthantverkare, båtbyggare, teaterpedagog, musikpedagog, kantor
- Journalist
- Idrottsledare, friskvårdspedagog
- Teckenspråkstolk
- Turismyrken

Bild 8

Behörighet till högskola och yrkeshögskola

På folkhögskolans allmänna kurser kan deltagaren - förutom allmänbildning - skaffa sig behörighet till högskola och yrkeshögskola. Intyg om grundläggande behörighet för högre studier får den som uppfyller två delkrav, dels ett omfattningskrav, dels ett innehållskrav. Omfattningskravet innebär att deltagaren fullgjort 1–3 års studier beroende på tidigare studie- och arbetslivserfarenhet. Innehållskravet innebär att deltagaren dessutom ska ha kunskaper motsvarande godkänd nivå i 10 gymnasiegemensamma kurser för högskolan och 7 gymnasiegemensamma kurser till yrkeshögskolan.

Den grundläggande behörigheten som intygas av folkhögskola innehåller alltså två delkrav:

Bild 9

Delkrav 1: Omfattning

Det första delkravet handlar om att deltagaren måste delta i utbildning på gymnasienivå på heltid under sammanlagt 3 år varav minst ett år måste vara på Allmän kurs på en folkhögskola. Exakt hur länge deltagaren behöver studera på folkhögskola beror dels på studiebakgrund, dels på vilka behörigheter och kunskaper som önskas uppnås. Det kan dessutom bero på hur folkhögskolan väljer att lägga upp sin allmänna kurs. Omfattningskravet är samma både till högskola och yrkeshögskola.

Bild 10

Delkrav 2: Innehållskrav till högskolan

Det andra delkravet till högskolan handlar om att deltagaren måste uppnå motsvarande godkänd nivå i 10 kurser: Svenska 1, 2 och 3 eller Svenska som andraspråk 1, 2 och 3, Engelska 5 och 6, Matematik 1 a, b eller c, Samhällskunskap 1a1, Naturkunskap 1a1, Religionskunskap 1 och Historia 1a1. Dessa kunskaper kan inhämtas på folkhögskola eller inom andra skolformer före eller efter studierna på folkhögskola.

Folkhögskolan har också rätt att intyga särskilda behörigheter (det vill säga, kurser utöver de särskilda behörigheter som ingår i den grundläggande behörigheten). Exakt för vilka kurser som folkhögskolorna utfärdar intyg om särskild behörighet varierar från skola till skola.

Bild 11

Delkrav 2: Innehållskrav till yrkeshögskolan

Till yrkeshögskolan är kravet något lägre i svenska och engelska. Deltagaren ska uppnå motsvarande godkänd nivå i 7 kurser: Svenska 1 eller Svenska som andraspråk 1, Engelska 5, Matematik 1 a, b eller c, Samhällskunskap 1a1, Naturkunskap 1a1, Religionskunskap 1 och Historia 1a1.

Bild 12

Studieomdöme - ges vid behörighetsgivande kurser (Allmän kurs)

Betyg ges inte i enskilda kurser/ämnen. Efter ett fullgjort år på Allmän kurs får deltagaren ett sammanfattande studieomdöme som är en bedömning av studieförmågan:

Mindre god (1), Mindre god-God (1,5), God (2), God-Mycket god (2,5), Mycket god (3), Mycket god-Utmärkt (3.5) och Utmärkt studieförmåga (4). Studieomdömet i kombination med intyg om grundläggande behörighet ger den studerande möjlighet att prövas i folkhögskolans urvalsgrupp vid ansökan till högskolan. Alla folkhögskolestuderande rekommenderas också att göra högskoleprovet för att också kunna prövas i högskoleprovets urvalsgrupp.

Bild 13

Frågor?

Mer information om landets alla folkhögskolor kan du få från Folkhögskolornas serviceorganisation, som står bakom webbplatsen folkhögskola.nu (alla folkhögskolors samlade kursutbud).

- folkhögskola.nu
- info@folkhogskola.nu
- 08-796 00 50

De ger också ut en Folkhögskolebroschyr som beskriver utbildningsformen folkhögskola och en Sommarkurskatalog med alla kortkurser under perioden maj - augusti.

Varje folkhögskola kan ge mer information om sitt kursutbud. Ett bra sätt att få veta mer om folkhögskolan är att göra ett studiebesök där. Många folkhögskolor anordnar särskilda Öppet Hus-dagar för allmänheten, en del har också särskilda Pröva på-kurser.

Håll också utkik efter Folkhögskolans dag som firas varje år!

//LYCKA TILL med din presentation av folkhögskolan,
önskar vi på folkhögskola.nu